МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

СПРАВКА

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ И СТАНОВИЩА ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ ПО ПРОЕКТА НА НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 4 ОТ 2024 Г. ЗА РЕДА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ, ЗА СКЛЮЧВАНЕ И ИЗМЕНЕНИЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИ ДОГОВОРИ, ЗА НАЛАГАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИ САНКЦИИ ЗА ИНТЕРВЕНЦИИТЕ ПО ЧЛ. 73, 74, 75, ЧЛ. 77, ПАРАГРАФ 1, БУКВИ „А“, „В“ – „Е“ И ЧЛ. 78 ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2021/2115, ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ИЗПЛАЩАНЕ, ЗА ОТКАЗ ЗА ИЗПЛАЩАНЕ И НАМАЛЕНИЯ НА ПЛАЩАНИЯТА, И ЗА ОТТЕГЛЯНЕ НА ИЗПЛАТЕНАТА ФИНАНСОВА ПОМОЩ ЗА ИНТЕРВЕНЦИИТЕ ПО ЧЛ. 73, 74, 75, 77 И 78 ОТ СЪЩИЯ РЕГЛАМЕНТ

№	Дата и начин на постъпване на становището (официално, по ел. поща, чрез Портала за обществени консултации и т.н.)	Име на лице/ наименование ЮЛ	Декларирани данни дали лицето действа от свое име или защитава позиция от името на друго лице/група лица	Предложения и становища	Приети/ неприети	Мотиви
1.	Чрез Портала за обществени консултации на 13 септември 2026 г.	Даниел Топалов	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица	Правя следните бележки и предложения:		
				Резервният списък няма краен срок, а кандидатите в него – срок за издаване на акт. Разпоредба: § 3, т. 1 (нова чл. 12, ал. 4) и § 4 (чл. 14, ал. 6) – разпоредбите за проверките над 100 на сто от бюджета и за финансирането с неусвоени средства (съответно при преномериране). Новата чл. 12, ал. 4, изр. второ предвижда проверките на заявленията над 100 на сто от бюджета да „могат да се извършват“ при освободен ресурс или увеличен бюджет. Шестмесечният срок		

№	Дата и начин на постъпване на становището (официално, по ел. поща, чрез Портала за обществени консултации и т.н.)	Име на лице/ наименование ЮЛ	Декларирани данни дали лицето действа от свое име или защитава позиция от името на друго лице/група лица	Предложения и становища	Приети/ неприети	Мотиви
				по чл. 12, ал. 1 покрива само заявленията до 100 на сто. Едновременно § 2, т. 1 отлага произнасянето по възражението срещу предварителната оценка до акта по чл. 13, ал. 2 или чл. 14, ал. 1, а § 2, т. 3 отменя чл. 11, ал. 10, който единствен даваше срок (две седмици) за акт спрямо некласираните. Остава чл. 14, ал. 7 – акт за отхвърляне „след прилагане на процедурата по ал. 6“, т.е. след събитие, което може да не настъпи или да настъпи в края на периода. Резултатът е, че кандидат в резервния списък няма нито дата, до която ще узнае съдбата на заявлението си, нито произнасяне по възражението си, нито акт, който да оспори по чл. 13, ал. 2. Това не отговаря на изискването за определеност по чл. 9, ал. 1 ЗНА. Понятието „освободен финансов ресурс“ не е дефинирано. Мотивите изброяват три хипотези (увеличение на бюджета, намаляване на допустимите разходи, отказ от договор), а чл. 14, ал. 6 обхваща само средствата от неподписани договори по ал. 5. Намаляването на одобрената помощ след проверка, оттеглянето на заявление и прекратяването на договор остават извън нормативния текст.		
				1. Предложение № 1. В § 4 се създава т. 2 (досегашният текст става т. 1) със следното съдържание: „2. В ал. 7 се създава изречение второ: „Актът по изречение първо се издава не по-късно от дванадесет месеца от публикуването на списъците по чл. 12, ал.	Не се приема	Дерогацията спрямо АПК за срока за издаване на административният акт, като за предоставяне така и за отказ за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ може да се направи само в закон, а не в подзаконов нормативен акт. Такава дерогация е направена в чл. 68, ал. 7 от ЗПЗП.

№	Дата и начин на постъпване на становището (официално, по ел. поща, чрез Портала за обществени консултации и т.н.)	Име на лице/ наименование ЮЛ	Декларирани данни дали лицето действа от свое име или защитава позиция от името на друго лице/група лица	Предложения и становища	Приети/ неприети	Мотиви
				10, а за приеми, за които този срок изтича след 31 декември 2027 г. – не по-късно от тази дата.““		„(7) Административният договор или административният акт за предоставяне или отказ за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ се сключва или издава в 6-месечен срок след приключване на приема на заявления за подпомагане.“
				2. Предложение № 2. В § 3, т. 1 в новата ал. 4 на чл. 12 се създава изречение трето: „Освободен финансов ресурс по изречение второ е частта от бюджета по приема, която не е усвоена вследствие на частично одобрение, отказ или оттегляне на заявление за подпомагане, неподписване на административен договор в срока по чл. 14, ал. 2 или прекратяване на административен договор."	Не се приема	Предложеното от Вас изречение второ, което да се включи в чл. 12, ал. 4 е дефиниция. В случая „Освободен финансов ресурс“ не е понятие или дефиниция, а термин, който е възприето от чл. 68, ал. 5 от ЗПЗП. Терминологията, включително и правната, е система от специални думи и словосъчетания, които отговарят на съответните понятия. В известен смисъл между термина и дефиницията съществува сходство, но е налице и съществена разлика. Тя се изразява в това, че терминът е относително кратко, а понякога условно изражение на съдържанието на понятието, докато дефиницията трябва да разкрива основните елементи на това съдържание, но колкото и обмислени и съдържателни да са те почти не могат да разкрият многобройните връзки и елементи, които характеризират явленията и процесите. Освен това термина се използва, винаги в

№	Дата и начин на постъпване на становището (официално, по ел. поща, чрез Портала за обществени консултации и т.н.)	Име на лице/ наименование ЮЛ	Декларирани данни дали лицето действа от свое име или защитава позиция от името на друго лице/група лица	Предложения и становища	Приети/ неприети	Мотиви
						един и същи смисъл, по един и същи начин, което не може да се каже за дефинициите.
				Списъкът по чл. 12, ал. 10, т. 3 вече ще смесва проверени и непроверени заявления, без да ги разграничава. Разпоредба: § 3, т. 3 (чл. 12, ал. 10, т. 3). Досегашната т. 3 обхващаше заявления, „преминали успешно проверките“. С новата редакция думите отпадат и в списъка попадат както заявления, за които проверките са извършени (приеми без предварителна оценка), така и такива, за които не са (резервен списък по ал. 4). За кандидата това са различни положения, а за проверимостта на поредността при освобождаване на средства разграничението е необходимо. Информацията е налична в администрацията и отбелязването ѝ не изисква ресурс.		
				3. Предложение № 3. В § 3, т. 3 текстът на т. 3 се заменя с: „3. заявления извън списъците по т. 1 и 2, за които не е наличен бюджет по съответния прием, подредени в низходящ ред според броя получени точки, като за всяко заявление се отбелязва дали са извършени проверките по ал. 1, т. 1 – 3 и ал. 2;“.	Не се приема	Съгласно чл. 12, ал. 9 на всеки кандидат преди публикуването на списъците по чл. 12, ал. 10 чрез СЕУ се изпраща административен акт за пълно или частично одобрение на заявлението за подпомагане или административен акт за отказ. Публикуването на списъците е финала на процедурата. Всички актове трябва да са издадени (за одобрение, частично одобрени и отказ), а съгласно чл. 68, ал. 5 от ЗПЗП последно изречение след публикуването на

№	Дата и начин на постъпване на становището (официално, по ел. поща, чрез Портала за обществени консултации и т.н.)	Име на лице/ наименование ЮЛ	Декларирани данни дали лицето действа от свое име или защитава позиция от името на друго лице/група лица	Предложения и становища	Приети/ неприети	Мотиви
						списъците по чл. 12, ал. 10 няма възможност и за увеличаване на бюджета по приема, за това и тук е извършена промяна в наименованията на списъците, и няма такъв с резервни проекти.
				Чл. 14, ал. 6 предвижда две алтернативи, свързани с „или", без правило коя се прилага. Разпоредба: § 4 (чл. 14, ал. 6). Новата ал. 6 гласи, че с неусвоените средства „1. се разглеждат и финансират заявления по чл. 12, ал. 4 изречение второ … или 2. се финансират преминалите успешно проверките“. Съюзът „или" оставя избора на органа, докато от логиката на проекта следва, че т. 1 се отнася за приеми с предварителна оценка, а т. 2 – за останалите. Норма, чието приложно поле зависи от неизписано условие, не отговаря на чл. 9, ал. 1 ЗНА.		
				4. Предложение № 4. В § 4 текстът на ал. 6 се заменя със: „(6) С финансовите средства, неизползвани по реда на ал. 5: когато е извършена предварителна оценка по чл. 11 – се разглеждат и финансират заявления за подпомагане по чл. 12, ал. 4, изречение второ до достигане на бюджета, определен в условията за кандидатстване, като за тях се извършват проверките по чл. 12, ал. 1, т. 1 – 3 и ал. 2;	Не се приема	Разделени са на две хипотези, защото едната се отнася в случаите, когато има предварителна оценка, а втората е за хипотезата при които не се извършва предварителна оценка.

№	Дата и начин на постъпване на становището (официално, по ел. поща, чрез Портала за обществени консултации и т.н.)	Име на лице/ наименование ЮЛ	Декларирани данни дали лицето действа от свое име или защитава позиция от името на друго лице/група лица	Предложения и становища	Приети/ неприети	Мотиви
				в останалите случаи – се финансират заявленията, преминали успешно проверките по чл. 12, ал. 1, т. 1 – 3 и ал. 2, класирани в низходящ ред според броя на получените точки при спазване на реда по чл. 12, ал. 1, т. 3.“		
				Ограничението за упълномощено лице при проверка на място се оставя изцяло на насоките, включително при непреодолима сила, която самата наредба признава. Разпоредба: § 7 (нова чл. 26, ал. 5). Проектът предвижда ограниченията да се посочват „в документите по чл. 3, ал. 1“, без нормативен минимум. Мотивите изрично признават, че представител следва да се допуска „поради наличие на обективни причини", но този критерий не е в текста. Същевременно чл. 59, ал. 1 от наредбата освобождава бенефициента от отговорност при непреодолима сила или извънредни обстоятелства по чл. 3 от Регламент (ЕС) 2021/2116. Ако насоките могат да изключат представител и в тези случаи, бенефициент, който обективно не може да присъства, ще бъде третиран като възпрепятстващ проверката (чл. 50, ал. 1, т. 11) въпреки чл. 59. Редакцията по-долу запазва принципа за лично участие и делегацията към насоките, но вписва в наредбата минимума, който насоките не могат да отнемат.		
				5. Предложение № 5. В § 7 текстът на ал. 5 се заменя със:	Не се приема	Наредбата е общ административен акт, и в нея трябва да се регламентират общи

№	Дата и начин на постъпване на становището (официално, по ел. поща, чрез Портала за обществени консултации и т.н.)	Име на лице/ наименование ЮЛ	Декларирани данни дали лицето действа от свое име или защитава позиция от името на друго лице/група лица	Предложения и становища	Приети/ неприети	Мотиви
				„(5) За интервенции II.Д.1. „Стартова помощ за установяване на млади земеделски стопани в селското стопанство“ и II.Д.3. „Стартова помощ за установяване на нови земеделски стопани в селското стопанство“ проверката по ал. 1 се извършва в присъствието на бенефициента. В документите по чл. 3, ал. 1 се посочват случаите, в които се допуска участие на упълномощено лице, като те включват най-малко временна неработоспособност, бременност, раждане и отглеждане на дете, и непреодолима сила или извънредни обстоятелства по чл. 3 от Регламент (ЕС) 2021/2116, удостоверени с документ."		правила за поведение. Ако се посочат както сте изброили конкретните случаи, и възникнат нови при които при които може да присъства упълномощено лице, то няма да могат да се предприемат адекватни мерки в кратки срокове. В случая не може да се приеме предложената редакция на нормата като диспозитивна. Разпоредбата трябва да е императивна, защото това е изключение, което трябва строго да регламентира конкретните случаи. Ако се приеме да се запише „най-малко“, то тогава винаги ще възниква и въпроса при обжалване на актове кои още хипотези е имал предвид издателя на акта. Освобождаване от санкция, в случаите на непреодолима сила и извънредни обстоятелства са регламентирани в Регламент (ЕС) 2021/2116 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 г. относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1306/2013, който е пряко приложими, и в чл. 59, от Наредбата и не е необходимо неговото преповтаряне.

№	Дата и начин на постъпване на становището (официално, по ел. поща, чрез Портала за обществени консултации и т.н.)	Име на лице/ наименование ЮЛ	Декларирани данни дали лицето действа от свое име или защитава позиция от името на друго лице/група лица	Предложения и становища	Приети/ неприети	Мотиви
				Обезпечението се представя само на хартия в областна дирекция, докато същият проект въвежда КЕП за поръчителя. Разпоредба: § 9 (чл. 29, ал. 1 и 2). С § 11, т. 2 поръчителят вече може да подпише договора с квалифициран електронен подпис и да го изпрати през СЕУ. За банковата гаранция по чл. 28, ал. 1, т. 1, която банките издават и като електронен документ с КЕП, чл. 29 запазва лично явяване в областна дирекция в седемдневен срок – и за първоначалното, и за заменящото обезпечение. Квалифицираният електронен подпис има правната сила на саморъчен по чл. 25, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 910/2014. Записът на заповед по т. 2 остава на хартия, тъй като изисква оригинал по менителничното право – редакцията не го засяга.		
				6. Предложение № 6. В § 9 се създава т. 3: „3. Създава се ал. 3: „(3) Когато обезпечението по чл. 28, ал. 1, т. 1 е издадено като електронен документ, подписан с квалифициран електронен подпис от издателя, бенефициентът го представя чрез профила си в СЕУ в срока по ал. 1, съответно ал. 2.““	Не се приема	Съгласно чл. 442 от Търговския закон „С банковата гаранция банката писмено се задължава да плати на посоченото в гаранцията лице определена сума пари съобразно условията, предвидени в нея“. Освен разпоредбата на чл. 442 от Търговския закон, изискването банковите гаранции да се представят в оригинален вид е свързано основно с правната сигурност, доказването на автентичност и традиционните банкови практики.

№	Дата и начин на постъпване на становището (официално, по ел. поща, чрез Портала за обществени консултации и т.н.)	Име на лице/ наименование ЮЛ	Декларирани данни дали лицето действа от свое име или защитава позиция от името на друго лице/група лица	Предложения и становища	Приети/ неприети	Мотиви
						Оригиналните банкови гаранции на хартия се издават върху специална бланка на банката, често с водни знаци, релефни печати, холограми и подписи на упълномощени лица. Това прави фалшифицирането им изключително трудно. При дигиталните документи, съществува риск от лесна манипулация на текста (промяна на суми, срокове и условия). В чл. 44, ал. 3 е предвидена възможност договора за поръчителство да се подпише с квалифициран електронен подпис и изпрати чрез СЕУ на ДФЗ, но само за една специфична хипотеза, и тя е свързана с това, че ако бенефициент по интервенциите по чл. 40, ал. 1 е юридическо лице, то договора за поръчителство се подписва от собственика/собствениците на капитала на дружеството бенефициент или членовете на кооперацията. В този случай се приема, че може да се докаже в съда, че поръчителя е подписал документа с КЕП, защото той е собственика/собствениците на капитала на дружеството бенефициент.

№	Дата и начин на постъпване на становището (официално, по ел. поща, чрез Портала за обществени консултации и т.н.)	Име на лице/ наименование ЮЛ	Декларирани данни дали лицето действа от свое име или защитава позиция от името на друго лице/група лица	Предложения и становища	Приети/ неприети	Мотиви
				7. Предложение № 7. В § 9, т. 2 думите „оригиналния екземпляр на приложеното обезпечение“ се заменят с „оригиналния екземпляр на обезпечението, с което се заменя обезпечението по ал. 1“ – в ал. 2 няма искане, към което обезпечението да е „приложено“.	Не се приема	В новият текст на чл. 29, ал. 2 се препраща към чл. чл. 28, ал. 7, в който е уточнено към кое обезпечение да е приложено.
				Утрояването на срока за спиране при съмнение за нередност не е мотивирано. Разпоредба: § 3, т. 2 (чл. 12, ал. 6, т. 1); доклад, раздел „Причини“. Срокът, с който може да се удължи шестмесечният срок по чл. 12, ал. 1 при съмнение за нередност, се променя от „не повече от един месец“ на „не по-дълъг от три месеца“. Докладът не споменава промяната. Мотивите трябва да съдържат причините за всяка предложена уредба (чл. 28, ал. 2, т. 1 ЗНА).		
				8. Предложение № 8. В раздел „Причини, които налагат приемането на акта“ от доклада се създава абзац: „Срокът по чл. 12, ал. 6, т. 1 се променя от един на три месеца, тъй като [обосновка]; срокът се уеднаквява със срока за проверки от специализирано структурно звено по чл. 31, ал. 2, т. 2 и чл. 37, ал. 4, т. 2.“	Приема се	Допълнен е доклада към проекта на нормативният акт в раздел „Причини, които налагат приемането на акта“.
				Липсва преходна разпоредба за приеми в ход. Разпоредба: § 15. Наредбата влиза в сила от обнародването, а § 2, § 3 и § 4 изцяло променят класирането, обхвата на		

№	Дата и начин на постъпване на становището (официално, по ел. поща, чрез Портала за обществени консултации и т.н.)	Име на лице/ наименование ЮЛ	Декларирани данни дали лицето действа от свое име или защитава позиция от името на друго лице/група лица	Предложения и становища	Приети/ неприети	Мотиви
				проверките и разпределението на неусвоени средства. Към момента има приеми с извършена предварителна оценка и текущи административни проверки (напр. II.Г.1 с 3 014 заявления и II.Г.1.1 с 1 092 заявления, оценени през май 2026 г.). Не е ясно дали за тях се прилага новият или досегашният ред, включително дали отпада вече започналият двуседмичен срок по чл. 11, ал. 10.		
				9. Предложение № 9. Създава се нов § 15, а досегашният § 15 става § 16: „§ 15. Заявления за подпомагане по приеми, обявени преди влизането в сила на тази наредба, се разглеждат по досегашния ред, с изключение на § 5, § 6, § 8 – § 13, които се прилагат и за тях."	Не се приема	Основен принцип в правото е, че новият нормативен акт влиза в сила за в бъдеще, но се прилага и спрямо заварените (недовършени) правоотношения. За заварените в процес на развитие правоотношения ще се прилагат нормите на изменителната наредба, но само за напред (екс нунк). Съгласно Указ 883 от 1974 г. за прилагане на Закона за нормативните актове този изричен принцип не е предвидено да се урежда в преходните или заключителни разпоредби на изменителният акт.
				Мотивите описват като извършено действие, което предстои“. Разпоредба: доклад, раздел „Информация за проведените обществени консултации“. Записано е, че справката по чл. 26, ал. 5 ЗНА „е публикувана" — при консултация, открита на датата на публикуване на пакета. В раздел „Цели" изречението завършва с „постъпили в		

№	Дата и начин на постъпване на становището (официално, по ел. поща, чрез Портала за обществени консултации и т.н.)	Име на лице/ наименование ЮЛ	Декларирани данни дали лицето действа от свое име или защитава позиция от името на друго лице/група лица	Предложения и становища	Приети/ неприети	Мотиви
				двугодишният срок на прилагането и.“ — грешна членна форма и съюз вместо местоимение.		
				10. Предложение № 10. Второто изречение на раздела се заменя с: „В изпълнение на чл. 26, ал. 5 от Закона за нормативните актове след приключване на обществената консултация справката за отразяване на постъпилите предложения и становища, заедно с обосновка за неприетите предложения, ще бъде публикувана на интернет страницата на Министерството на земеделието и храните и на Портала за обществени консултации.“	Не се приема	Проекта на доклад трябва да съдържа реквизитите на окончателният доклад.
				11. Предложение № 11. В раздел „Цели" думите „постъпили в двугодишният срок на прилагането и." се заменят с „постъпили в двугодишния срок на прилагането ѝ."	Приема се	Отразено в раздел „Цели“ в доклада към нормативния акт.
				Технически и редакционни бележки.		
				12. Предложение № 12. В § 2, т. 2 (нова ал. 6 на чл. 11) думите „по полученият брой точки" се заменят с „по получения брой точки" – приложение пред съществително, къса членна форма.	Приема се	Отразено в § 2, т. 2.
				13. Предложение № 13. В § 3, т. 3 след думите „оттеглени след крайната дата на съответния прием.“ се добавя затварящ знак за цитат, а в § 9, т. 2 преди „(2) В случаите“ се добавя отварящ знак за цитат – и двата липсват.	Приема се	Отразено в § 3, т. 3 и § 9, т. 2.

№	Дата и начин на постъпване на становището (официално, по ел. поща, чрез Портала за обществени консултации и т.н.)	Име на лице/ наименование ЮЛ	Декларирани данни дали лицето действа от свое име или защитава позиция от името на друго лице/група лица	Предложения и становища	Приети/ неприети	Мотиви
				14. Предложение № 14. В § 10 (чл. 33, ал. 3) думите „чл. 28, ал. 6, т. 2 и чл. 29, ал. 2“ се заменят с „чл. 28, ал. 6, т. 2“. Чл. 29, ал. 2 урежда заменящото обезпечение в хипотезата на чл. 28, ал. 7, докато при чл. 28, ал. 6 обезпечението се запазва и замяна не се извършва; препратката смесва двете хипотези.	Не се приема	В хипотезата на чл. 33, ал. 3 е възможно кандидатът да заяви, да не се приспада само част от размера на авансовото плащане, като в тези случаи, той има възможност да представи ново обезпечение за оставащата част.
				15. На основание чл. 26, ал. 5 от Закона за нормативните актове моля всяко от изложените по-горе възражения, бележки и предложения да бъде разгледано и отразено в справката за постъпилите предложения като отделна позиция, по посочения пореден номер, с изрични самостоятелни мотиви за приемането или отхвърлянето му, без обединяване или общ отговор по няколко точки. При квалификация „приема се“ моля да бъде посочен конкретният текст от акта, в който предложението е отразено – съответно член, алинея и точка, а при акт с таблична структура – приоритет, мярка и наименование на колоната. Уточнявам, че отбелязване „приема се по принцип", при което текстът на акта остава непроменен, ще бъде тълкувано от подателя като неприемане по смисъла на чл. 26, ал. 5 от Закона за нормативните актове, което поражда задължение за мотивирана обосновка. Уведомявам, че при отразяване на бележките без самостоятелни мотиви по всяка позиция или при квалификация „приема се по принцип“ без посочен	Приема се	Отразено в реквизита.

№	Дата и начин на постъпване на становището (официално, по ел. поща, чрез Портала за обществени консултации и т.н.)	Име на лице/ наименование ЮЛ	Декларирани данни дали лицето действа от свое име или защитава позиция от името на друго лице/група лица	Предложения и становища	Приети/ неприети	Мотиви
				изменен текст, изложените предложения ще бъдат подадени повторно като предложение по чл. 107, ал. 1 от Административнопроцесуалния кодекс, по което на основание чл. 118 АПК се дължи мотивирано произнасяне в двумесечен срок със съобщаване на подателя.		
2.	Чрез Портала за обществени консултации на 16 септември 2026 г.	Ангел Иванов	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица	Предвид заявените намерения в рамките на ТРГ и Мониторинговия комитет, за плащане до края на 2026 г. за новия прием по интервенция II.Д.1 за подпомагане на млади фермери, предлагам в чл. 40, ал. 3 от Наредбата, да се предвиди възможност за първо плащане преди извършване на проверка от ДФЗ, в случаите на заявени намерения за засаждане или засяване на земеделските култури. Промяната е обоснована, предвид че приема ще е в началото на новата стопанска година.	Приема се	Отразено в чл. 40, ал. 3.
3.	Официално чрез ССЕВ с № 15-476 от 12.10.2026 г. и по електронна поща на 12.10.2026 г.	Българска асоциация на млекопреработвателите	☐ Лицето действа от свое име ☒ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: (Българска асоциация на млекопреработвателите)	Българската асоциация на млекопреработвателите (БАМ) обединява 55 предприятия от млекопреработвателния сектор. Голяма част от тях са кандидати или бенефициенти по интервенциите за инвестиции в преработка по Стратегическия план 2023–2027 г. Във връзка с публикувания проект представяме следното становище.		
				I. Обща позиция: БАМ подкрепя проекта по принцип. Той въвежда мерки, които подобряват ликвидността на бенефициентите и облекчават административната тежест в края на програмния период.		

№	Дата и начин на постъпване на становището (официално, по ел. поща, чрез Портала за обществени консултации и т.н.)	Име на лице/ наименование ЮЛ	Декларирани данни дали лицето действа от свое име или защитава позиция от името на друго лице/група лица	Предложения и становища	Приети/ неприети	Мотиви
				Подкрепяме изрично следните предвидени в проекта промени: – възможността при междинно плащане да не се приспада авансовото плащане (§ 8 и § 10). Това е важно за преработвателите, които изпълняват капиталоемки инвестиции при висока цена на суровината; – подписването на договора за поръчителство с квалифициран електронен подпис през СЕУ, без явяване в областна дирекция на ДФЗ (§ 11); – въвеждането на максимален срок от три месеца за спиране на проверките при съмнение за нередност (§ 3, т. 2); – създаването на резервен списък, който позволява използване на освободен финансов ресурс по същия прием (§ 2–4). За да постигнат целта си, тези промени се нуждаят от няколко прецизирания. Собствените предложения на БАМ са изложени в раздел II.		
				II. Конкретни предложения:		
				1. Нова преходна разпоредба: Да се създаде преходна разпоредба, която запазва досегашните условия за допустимост, критериите за подбор и правилата за класиране за приемите, чийто срок за подаване е изтекъл преди влизането в сила на изменението. Новите процедурни облекчения (§ 8–11) да се посочат изчерпателно и да се прилагат	Не се приема	Основен принцип в правото е, че новият нормативен акт влиза в сила за в бъдеще, но се прилага и спрямо заварените (недовършени) правоотношения. За заварените в процес на развитие правоотношения ще се прилагат нормите на изменителната наредба, но само за напред

№	Дата и начин на постъпване на становището (официално, по ел. поща, чрез Портала за обществени консултации и т.н.)	Име на лице/ наименование ЮЛ	Декларирани данни дали лицето действа от свое име или защитава позиция от името на друго лице/група лица	Предложения и становища	Приети/ неприети	Мотиви
				еднакво към всички кандидати по съответния прием. Проектът влиза в сила от обнародването (§ 15) и не съдържа преходни разпоредби. Без тях промените в класирането и проверките по чл. 11 и 12 могат да засегнат кандидати, подали заявления при други правила. Предвидимостта и стабилността на уредбата са принципи по чл. 26, ал. 1 ЗНА.		(екс нунк). Съгласно Указ 883 от 1974 г. за прилагане на Закона за нормативните актове този изричен принцип не е предвидено да се урежда в преходните или заключителни разпоредби на изменителният акт.
				2. § 3, т. 1 (нова чл. 12, ал. 4): Да отпадне ограничението в чл. 12, ал. 4, изречение второ, според което заявленията над 100% от бюджета могат да се проверяват само „до публикуване на списъците по ал. 10“. Резервният списък да остава в сила до изчерпване на бюджета на интервенцията или до края на програмния период. Освободеният финансов ресурс (от отказ на бенефициент, намаляване на допустимите разходи или прекратяване на договор) да се насочва първо към резервния списък по реда на класирането, преди да се обявяват нови приеми с остатъчни средства. Кандидатите да получават индивидуално съобщение чрез СЕУ при включване за проверка. Проектът на практика ограничава резервния списък до публикуването на списъците по ал. 10. След това заявленията без бюджет се публикуват като неодобрени (ал. 10, т. 3), а освободеният по-късно ресурс не може да достигне до вече оценени и класирани проекти. По-ефективно е средствата да	Не се приема	В чл. 68, ал. 5 от ЗПЗП е предвидено, че „Увеличаване на финансовия ресурс по приема може да се извършва само до публикуване на класирането на заявленията за подпомагане“. След публикуване на списъците не може да се увеличава финансовия ресурс, и трябва към момента на публикуване на списъците да са издадени всички актове (за одобрение, частично одобрени и отказ). От една страна предложението не може да бъде прието, защото е необходима изменение на закона, а от друга в предходния програмен период, когато беше прилаган този принцип имаше бележки от одитни органи, с които се изискваше да не оставя един прием неприключен до края на програмния период.

№	Дата и начин на постъпване на становището (официално, по ел. поща, чрез Портала за обществени консултации и т.н.)	Име на лице/ наименование ЮЛ	Декларирани данни дали лицето действа от свое име или защитава позиция от името на друго лице/група лица	Предложения и становища	Приети/ неприети	Мотиви
				финансират готови проекти с извършена оценка, отколкото нов прием, който в края на програмния период изисква нова процедура и време. Кандидатът сам преценява дали да поддържа заявлението си.		
				3. § 2, т. 1 (чл. 11, ал. 5): Предлагаме текст: „Възражението се разглежда преди издаването на акта по чл. 13, ал. 2 или чл. 14, ал. 1. Компетентният орган обсъжда доводите и представените доказателства и посочва фактическите и правните основания за приемането или отхвърлянето му. Мотивите се съобщават на кандидата преди или заедно с крайния акт.“ Чл. 35 и чл. 59, ал. 2, т. 4 АПК изискват обсъждане на възраженията и мотивиран акт. Предложеният текст не изисква отделен акт по всяко възражение, а гарантира, че кандидатът знае защо възражението му е прието или отхвърлено.	Не се приема	Не се приема редакцията, но предложението е част от нормативният акт. В чл. 11, ал. 5 е посочено, че органа се произнася по възражението. Също така е посочено, и с кои актове се произнася. В тези актове ще се съдържат и мотивите включващи фактическите и правни основания по подадените възражения.
				4. § 9 (нова чл. 29, ал. 2): Предлагаме текст: „Оригиналът на документа за обезпечение се представя в срок от 14 работни дни от редовното съобщаване на уведомлението.“ Обезпечение, издадено като електронен документ с квалифициран електронен подпис, да се приема за оригинал и да може да се подава чрез СЕУ. При замяна на обезпечението бенефициентът често трябва да получи нов или изменен документ от банката или застрахователя, което изисква вътрешно одобрение. Срокът от 7 дни, включително	Не се приема	Съгласно чл. 442 от Търговския закон „С банковата гаранция банката писмено се задължава да плати на посоченото в гаранцията лице определена сума пари съобразно условията, предвидени в нея“. Освен разпоредбата на чл. 442 от Търговския закон, изискването банковите гаранции да се представят в оригинален вид е свързано основно с правната сигурност, доказването на автентичност и традиционните банкови практики.

№	Дата и начин на постъпване на становището (официално, по ел. поща, чрез Портала за обществени консултации и т.н.)	Име на лице/ наименование ЮЛ	Декларирани данни дали лицето действа от свое име или защитава позиция от името на друго лице/група лица	Предложения и становища	Приети/ неприети	Мотиви
				почивни, често не е достатъчен. Електронното подаване е в съответствие с подхода на § 11.		Оригиналните банкови гаранции на хартия се издават върху специална бланка на банката, често с водни знаци, релефни печати, холограми и подписи на упълномощени лица. Това прави фалшифицирането им изключително трудно. При дигиталните документи, съществува риск от лесна манипулация на текста (промяна на суми, срокове и условия). Записът на заповед по чл. 28, ал. 1, т. 2 трябва да е на хартия, тъй като изисква оригинал по менителничното право.
				5. § 8, т. 1 (нова чл. 28, ал. 6, т. 2): Предлагаме текст: „сборът от авансовото плащане и всички междинни плащания по проекта, включително предстоящото, не надхвърля 80 на сто от размера на финансовата помощ по административния договор, действащ към датата на подаване на искането за междинно плащане.“ Проектът включва аванса в прага, но не уточнява дали се отчитат и предходните междинни плащания, нито коя стойност се ползва след изменение на договора. Ясната формулировка се изисква от чл. 9, ал. 1 ЗНА и предотвратява различно прилагане в областните дирекции на ДФЗ.	Приема се	Отразено в чл. 28, ал. 6, т. 2.
				6. § 5 (нова чл. 17, ал. 4):	Не се приема	Текста на чл. 17, ал. 4 не е обвързан с основания за отказ на искането за плащане, както и искането за кредит.

№	Дата и начин на постъпване на становището (официално, по ел. поща, чрез Портала за обществени консултации и т.н.)	Име на лице/ наименование ЮЛ	Декларирани данни дали лицето действа от свое име или защитава позиция от името на друго лице/група лица	Предложения и становища	Приети/ неприети	Мотиви
				Предлагаме текст: „Посочването на намерение за ползване на целеви кредит има информативен характер. Непосочването му не е самостоятелно основание за отказ да се разгледа последващо искане за кредит и не препятства разглеждането на искането за плащане. Намерението може да бъде заявено или променено впоследствие.“		
				III. Въпроси извън обхвата на проекта: 7. Проектът не съдържа промени в разпоредбите за признаването на разходите, изменението на административните договори и налагането на административни санкции: § 1–15 засягат приема, класирането, плащанията и обезпеченията. Именно в тези области обаче членовете на БАМ срещат най-много затруднения при изпълнението на проектите. Предлагаме МЗХ да покани браншовите организации на работна среща до края на 2026 г. За обсъждане на: 1. признаването на разходите при поскъпване на оборудването след одобрение на проекта; 2. по-гъвкав ред за изменение на договорите при замяна на актив с технологично равностоен или по-добър; 3. пропорционалността на намаленията и санкциите при частично изпълнение или забава по причини извън контрола на бенефициента.	Приема се	Министерство на земеделието и храните винаги е отворено за срещи и провеждане на диалог с цел подобряване на законодателната рамка.

№	Дата и начин на постъпване на становището (официално, по ел. поща, чрез Портала за обществени консултации и т.н.)	Име на лице/ наименование ЮЛ	Декларирани данни дали лицето действа от свое име или защитава позиция от името на друго лице/група лица	Предложения и становища	Приети/ неприети	Мотиви
				БАМ е готова да представи конкретни казуси от практиката на своите членове.		
				IV. Заключение БАМ подкрепя приемането на проекта при отразяване на предложенията по раздел II, с приоритет на преходната разпоредба (т. 1) и запазването на резервния списък (т. 2). БАМ подава настоящото становище от свое име като браншова организация и защитава общата позиция на своите членове от млекопреработвателния сектор. Молим всяко от шестте предложения по раздел II да бъде отразено отделно в справката по чл. 26, ал. 5 от Закона за нормативните актове, с посочване дали е прието, частично прието или неприето, и с обосновка за неприетата част.		